בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ

דַּרְכֵי אִישׁ

גִּלָּיוֹן שְׁבוּעִי מִמִּשְׁנָתוֹ הַטְּהוֹרָה שֶׁל כ"ק מו"ר
הָרַה"צ **רַבִּי יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעזֶער** שְׁלִיט"א
יוֹצֵא לָאוֹר עַל יְדֵי חַסִידֵי בְּרֶסְלֶב, יַבְנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֶב – עִיר הַשִּׂמְחָה

פְּלִיוֹן ק"ה | חַג הַפֶּסַח תשפ"ג

בְּדִיקַת חָמֵץ

יֶשְׁנוֹ צַד 'טוֹב' בְּתוֹךְ הָ'רַע'? וּמַדּוּעַ בּוֹדְקִים אֶת "הֶחָמֵץ"? וְכִי יֵשׁ מַשֶּׁהוּ לִבְדֹּק בּוֹ?!...

* * *

מו"ר שְׁלִיט"א אָמַר, שֶׁבַּתְּפִלָּה שֶׁנּוֹהֲגִין לוֹמַר אַחַר בְּדִיקַת חָמֵץ, אוֹמְרִים: **"אָנָּא ה', הַפְרֵד נָא מֵעָלֵינוּ צַד הָרָע שֶׁבַּייֵצֶר הָרָע"**, וְלִכְאוֹרָה טָעוּן בֵּאוּר מַהוּ **"צַד הָרָע שֶׁבַּייֵצֶר הָרָע"**, וְכִי יֵשׁ "צַד טוֹב" בַּייֵצֶר הָרָע? הֲרֵי הַייֵצֶר הָרָע הוּא רַע...

אַךְ יֵשׁ לוֹמַר עַל פִּי הַמְבֹאָר בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב, סִימָן מט): **וְהוּא מַעֲלָה גְּדוֹלָה כְּשֶׁיֵּשׁ עֲדַיִן יֵצֶר הָרָע לָהָאָדָם, כִּי אָז יָכוֹל לַעֲבֹד אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ עִם הַייֵצֶר הָרָע דַּיְקָא, דְּהַיְנוּ לִקַּח כָּל הַהִתְלַהֲבוּת וְהַחֲמִימוּת וּלְהַכְנִיסוֹ בְּתוֹךְ עֲבוֹדַת ה', דְּהַיְנוּ לְהִתְפַּלֵּל וּלְהִתְחַנֵּן בַּחֲמִימוּת וְהִתְלַהֲבוּת הַלֵּב וְכַיּוֹצֵא. וְאִם אֵין יֵצֶר הָרָע לָהָאָדָם, אֵין עֲבוֹדָתוֹ שְׁלֵמָה כְּלָל**; עַד כָּאן לְשׁוֹן רַבֵּנוּ זַ"ל.

נִמְצָא אִם כֵּן, שֶׁאָכֵן יֵשׁ לַייֵצֶר הָרָע אֶת "הַצַּד הָרָע" שֶׁבּוֹ, הַיְנוּ מַה שֶּׁמְּסִיתוֹ לִדְבָרִים לֹא טוֹבִים וּבִלְתִּי רְצוּיִים, אֲבָל הַשְּׁלֵמוּת הִיא לְקַחַת אֶת כָּל אֵלּוּ הַהֲסָתוֹת שֶׁלּוֹ - וּמִזֶּה לְהִתְקָרֵב אֶל הַקְּדֻשָּׁה, דַּוְקָא בִּגְלַל שֶׁהַייֵצֶר הָרָע מִתְגַּבֵּר עָלָיו - לָכֵן הוּא בָּא וּמִתְקָרֵב אֶל הַקְּדֻשָּׁה, וּבָזֶה מְקַיֵּם שֶׁלּוֹקֵחַ אֶת "הַצַּד הַטּוֹב" שֶׁבַּייֵצֶר הָרָע, כִּי לֹא פָּנָה לִבּוֹ כְּלָל אֶל "הַצַּד הָרָע" שֶׁהֶסִיתוֹ לְהֶפֶךְ מִן הַקְּדֻשָּׁה, אֶלָּא אַדְרַבָּה, מִזֶּה בְּעַצְמוֹ זָכָה לְהִתְעוֹרֵר וְלִזְכּוֹת לִקַּח אֶת "הַצַּד הַטּוֹב" שֶׁבַּייֵצֶר הָרָע.

זֶהוּ מַה שֶּׁמְּבַקְּשִׁים אַחַר בְּדִיקַת חָמֵץ: **"הַפְרֵד נָא מֵעָלֵינוּ צַד הָרָע שֶׁבַּייֵצֶר הָרָע"**, שֶׁנִּזְכֶּה שֶׁיִּפָּרֵד מֵעָלֵינוּ הַצַּד הָרָע שֶׁבַּייֵצֶר הָרָע, הַיְנוּ מַה שֶּׁמְּנַסֶּה לַהֲסִיתֵנוּ מִדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר, וְנִשְׁאֵר דְּבוּקִים אַךְ וְרַק בַּצַּד הַטּוֹב שֶׁבּוֹ.

וְעַל פִּי זֶה יוּבַן תְּמִיהָה נוֹסֶפֶת שֶׁיֵּשׁ בְּלָשׁוֹן חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (רֵישׁ מַסֶּכֶת פְּסָחִים): **אוֹר לְאַרְבָּעָה עָשָׂר בּוֹדְקִין אֶת הֶחָמֵץ לְאוֹר הַנֵּר**; וְיֵשׁ לְהָבִין, מַהוּ "בּוֹדְקִין אֶת 'הֶחָמֵץ'"? אִם הַכַּוָּנָה לִבְדֹּק אֶת הַבַּיִת שֶׁיִּהְיֶה נָקִי מֵחָמֵץ, לְכְאוֹרָה הָיָה צָרִיךְ לוֹמַר "אוֹר לְאַרְבָּעָה עָשָׂר בּוֹדְקִין אֶת 'הַבַּיִת' מִפְּנֵי הֶחָמֵץ", וְלֹא "בּוֹדְקִין אֶת 'הֶחָמֵץ'", וְכִי עוֹשִׂים בְּדִיקָה "לַחָמֵץ"? עוֹשִׂים בְּדִיקָה "לַבַּיִת", וּמַהוּ "בּוֹדְקִין אֶת 'הֶחָמֵץ'"?

עַל פִּי הָאָמוּר מוּבָן מְאֹד, כִּי הֶחָמֵץ הוּא רֶמֶז לַיֵּצֶר הָרָע, וּבַיֵּצֶר הָרָע יֶשְׁנָם ב׳ צְדָדִים - חַד לְטָב וְחַד לְבִישׁ, כְּאָמוּר, וְצָרִיךְ לְהַשְׁגִּיחַ תָּמִיד לְהַפְרִיד בֵּין הַצַּד הַשְּׁלִילִי לַצַּד הַחִיּוּבִי, אִם כֵּן מוּבָן מְאֹד מַהוּ "בּוֹדְקִין אֶת 'הֶחָמֵץ'", כִּי צְרִיכִים בְּדִיקָה טוֹבָה וִיסוֹדִית בְּתוֹךְ "הֶחָמֵץ" מַמָּשׁ, הַיְנוּ לִרְאוֹת אֵיךְ לוֹקְחִים אֶת הַטּוֹב שֶׁבּוֹ, וְלֹא פּוֹנִים אֶל הַצַּד הָרָע כְּלָל וּכְלָל.

נִמְצָא אֵפוֹא, שֶׁיֵּשׁ 'חָמֵץ' שֶׁהוּא טוֹב, הַיְנוּ כְּשֶׁיּוֹדְעִים אֵיךְ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ, וְעַל יְדֵי זֶה מִתְקַיֵּם "מַצְמִיחַ קֶרֶן יְשׁוּעָה" - הַ'יַּחְמִיץ' יִתְהַפֵּךְ לְ'יַצְמִיחַ', כִּי בּוֹרֵר מֵהָרַע וְהֶחָמֵץ אֶת הַטּוֹב וְהָאוֹר.

וְאֶת הַבְּדִיקָה הַזֹּאת עוֹשִׂים "לְאוֹר הַנֵּר" דַּיְקָא, רֶמֶז לְאוֹר הַשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה, שֶׁעַל יְדֵי אוֹר הַשְּׁכִינָה זוֹכִים לִבְדֹּק אֶת "הֶחָמֵץ" הֵיטֵב לָדַעַת מַהוּ 'רַע' וּמַהוּ 'טוֹב', וּלְהַפְרִידָם זֶה מִזֶּה...

וְעַל יְדֵי שֶׁאָדָם זוֹכֶה לָזֶה, מִתְקַיֵּם אֶצְלוֹ הַכָּתוּב (מִשְׁלֵי טז, ז) **"בִּרְצוֹת ה' דַּרְכֵי אִישׁ גַּם אוֹיְבָיו יַשְׁלֵם אִתּוֹ"** - 'אוֹיְבָיו' זֶה הַיֵּצֶר הָרָע, שֶׁהוּא אוֹיְבוֹ הַגָּדוֹל שֶׁל אָדָם, אֲבָל עַל יְדֵי שֶׁזּוֹכֶה לְכָל הָאָמוּר, עַל יְדֵי זֶה זוֹכֶה שֶׁגַּם הַיֵּצֶר הָרָע מַשְׁלִים אִתּוֹ, הַיְנוּ שֶׁמְּהַפֵּךְ אוֹתוֹ לְטוֹב, וּמִתְקַיֵּם בּוֹ (אָבוֹת דְּרַבִּי נָתָן א, כג): **אֵיזֶהוּ גִּבּוֹר שֶׁבַּגִּבּוֹרִים? מִי שֶׁעוֹשֶׂה שׂוֹנְאוֹ אוֹהֲבוֹ.**

הַכְּלָל, שֶׁגַּם בְּהַיֵּצֶר הָרָע יֵשׁ טוֹב, אָמְנָם הוּא נִרְאֶה כְּרַע גָּמוּר, אֲבָל אִם "בּוֹדְקִין אֶת 'הֶחָמֵץ'" - הוּא הַיֵּצֶר הָרָע, וּמְחַפְּשִׂים הֵיטֵב בִּפְנִימִיּוּתוֹ, מוֹצְאִים שֶׁגַּם בּוֹ טָמוּן 'טוֹב', יֶשְׁנָהּ דֶּרֶךְ לְהַכְנִיס גַּם אוֹתוֹ בְּתוֹךְ הַקְּדֻשָּׁה, וְזֶהוּ שֶׁמְּבַקְּשִׁים "**הַפְרֵד נָא מֵעָלֵינוּ צַד הָרָע שֶׁבַּיֵּצֶר הָרָע**", וְעַל יְדֵי זֶה מִתְקַיֵּם הַהֶמְשֵׁךְ שֶׁנֶּאֱמַר תֵּכֶף: "**וְזַכְּנֵנוּ וּתְלַבְּנֵנוּ בְּכֹחַ הַיֵּצֶר הַטּוֹב**", בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, אָמֵן.

פֶּסַח כָּשֵׁר וְשָׂמֵחַ לְכָל "בֵּית יִשְׂרָאֵל"!

* * *

יוֹצֵא לָאוֹר לְעִלּוּי נִשְׁמַת הָרַב הֶחָסִיד **רַבִּי בִּנְיָמִין בֵּיינוּשׁ בֶּן רַבִּי יְחִזְקֵאל שְׁרָגָא** זַ"ל; הָאִשָּׁה הַכְּשֵׁרָה מָרַת **לִיאַת שָׂרָה בַּת** מָרְדְּכַי ע"ה; ה"ה **אֶמִיל בֶּן אַבְרָהָם וְפָאִינָה פְּרִידָא בַּת** יַעֲקֹב אֲשֶׁר בְּחַיֵּיהֶם וּבְמוֹתָם לֹא נִפְרְדוּ, וְיִזְכּוּ לְעִלּוּי נִשְׁמָה גָּדוֹל בִּזְכוּת פְּעֻלּוֹתֵיהֶם הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל צֶאֱצָאֵיהֶם שֶׁהוֹתִירוּ אַחֲרֵיהֶם בְּרָכָה

* * *

לְקַבָּלַת הַגִּלָּיוֹן בְּדוֹא"ל בְּכָל שָׁבוּעַ, וּלְכָל עִנְיְנֵי הַגִּלָּיוֹן: a208abc@gmail.com